



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**CONCILIO||RVM QVATVOR GENE=||ralium. Niceni.  
Constantinopolitani. Ephesini. et Calce=||donensis. Que  
diuus Gregorius magnus tanq[uam]|| quatuor Euangelia  
colit ac veneratur.||**

**Merlin, Jacques**

**Coloniae, 1530**

**VD16 M 4842**

Decreta Iohannis pape.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72934)

tur. Interim vero det operā quātū fieri p̄ tua dilectio, vt oībus ecclē filiis innotescat, quid contra ipiū sensū scdm euāgelicā doctrinā & aplicā pdicemus, q̄ licet plene q̄ semp̄ fuisset atq; eēt catholicorū sn̄a scripserimus, tñ nūc q̄q; ad cōfirmādas oīm mētes nō parē exhortatōis addimus. Memor em̄ sum me sub illius noīe ecclē p̄sidere, cuius à dño Iesu Christo ē glorificata cōfessio, & cuius fides oēs qdē hæreres destruit, sed maxime impietate p̄ntis erroris expugnat, & itelligo aliter mihi nō licere, q̄ vt oēs conatus meos ei cause ī q̄ vniuersalis ecclē salus infestat, impēdā. Ne autē aliq̄ negligētē occasiōe scripta n̄ra ad vos nō potuerit puenire, & exēplaria eorū nūc mittēda credim⁹, vt nullomō fidei quā defendim⁹ pdicatio v̄r̄e doctrine notitiē subtrahat. Data. V. noī. Maij Iohāne Narfete. IIII. CC. cōsulib.

## Incipiunt decreta Iohannis pape.



**A** Iohannes ep̄s vniuersis ep̄is p̄ Germaniæ & Galliæ puincias cōstitutis in domino salutē. Optauerā siquidē charissimi p̄ n̄ri charitate collegij omēs dñi sacerdotes in vna deuotōe p̄sistere, nec quēquā phibita gratia, aut fauore sacerdotū se c̄tari, aut à via recta discedere, & quāquā credamus dilectionē vestrā ad omē opus bonū eē paratā, vt tñ efficacior fiat, cōgruū nobis visum ē l̄ris sedis aplicæ, vt aīcessorū q̄q; n̄rorū vestigia imitemur, vos monere p̄cepta diuina & aplicæ sedis instituta viriliter pagere, & phibita non tangere sed cauere, nec cuiquā liceat vnq̄ doctrinā parē deserere, & sacerdotali honore gaudere. Perlatū est ad sedē aplicā emeruisse, & denuo reuiuiscere phibitū, & funditus extirpādū, tā à sc̄to Damaso q̄ à sc̄to Leone viris aplicis, atq; ab vniuersis synodali autoritate ep̄is rephensibile atq; oppido inolitū vsum eo qd qdā corep̄i, qui & à pdictorū aīcessorū sc̄torū aplicorū patrib⁹ & viris apostolicis, & ab ip̄is siue à nobis sunt phibiti, sicut eorū haecenus testant̄ decreta vltra modū suū p̄grediētes, donū sc̄ti sp̄s p̄ ip̄ositionē manuū tradāt, & alia q̄ solū p̄tificibus debent cōtra fas pagant, p̄sertim cū ex. LXX. discipulis q̄q; speciē in ecclesia gerūt legatur nullus donū sp̄s sancti p̄ manus ip̄ositionē tradidisse. Qd̄ autē solis apl̄is eorūq; successoribus p̄priū sit officij tradere sp̄m sc̄tm̄, liber Actū Apostolorū docet. In cōcilio vero Cēsariensi ita de corep̄is habet scriptū. Corep̄i q̄q; ad exēplū & formā. LXX. vident̄ esse, vt cōministri autē p̄pter studiū qd̄ erga pauperes exhibēt honorent. Si em̄ meliores sanctioresq; sanctis apl̄is esse putatis, facite q̄ illi nō fecerūt, & sup̄ extollite vos illis. Si em̄ eiusdē ordinis estis & equiparare vos vultis illis, nolite agere q̄ illi non egerunt, sed imitamini prout meli⁹ potestis exēpla, & vestigia eorū, illi autē p̄cipiēte dño illisq; denūtiāte, vt illi & successores eorū t̄mmodo p̄ manus ip̄ositionē traderēt sp̄m sc̄tm̄, & nullū vnq̄ ex. LXX. scientes eis illicitū fore, q̄q; typū (vt pdictū est) corep̄i anteq̄ phibiti essent in ecclesia gerebāt tradere p̄ manus ip̄ositionē sp̄m sc̄tm̄ pmiserūt, dātes successoribus eorū exēplū, ne vnq̄ talia p̄sumerēt. Vñ in actibus apostolorū scriptū ē. Cū audissent apl̄i, qui erāt Hierosolymis, q̄ recepit Samaria verbū dei, miserūt ad eos Petrū & Iohannē. Qui cū venissent orauerunt p̄ ip̄is, vt acciperent sp̄m sc̄tm̄. Nec dū em̄ in quemq̄ illoꝝ venerat, sed baptizati t̄m in noīe dñi Iesu. Tunc ip̄onebāt manus sup̄ illos, & accipiebāt sp̄m sc̄tm̄. Nō ergo vt iā dictū est alique ex. LXX. licet pauci essent apostoli ad hoc opus p̄ficiendū direxerunt, sed Petrum & Iohannē apostolos p̄ manus ip̄ositionē tradere sp̄m sc̄tm̄ miserunt, q̄q; vicē ep̄i in ecclesia gerunt, & nō corep̄i, qui LXX. discipulorū formā aī phibitionē eorū gerebant. Quod illi nō fecerūt vos facere nolite, ne dissimiles eis, & indigni eorū successione & ministerio esse videamini, quia vt ait dñs in euāgelio, qui nō est mecū aduersum me est, & qui non colligit mecū dispargit. Sic autē Petrus princeps apostolorū adiutores sibi asciiuit Linū & Cletū, nō tñ potestate pontificij, aut ligandi vel soluēdi eis normā tradidit, sed successori suo sancto Clemēti, qui sedē apostolicā post eū & ptātem p̄tificialē tradente sibi beato Petro tenere p̄meruit. Linus vero & Cletus ministrabāt exteriora, princeps autē apl̄orū Petrus verbo & oratōi insistebat, & q̄ nō incōgrue ad traditionē sp̄s sancti p̄ manus ip̄ositionē p̄tinent. Vñ & in actibus apostolorū scriptū habet. Nō est equū nos reliquere verbū dei & ministrare mēsis. Quapropter. LXX. electi sunt discipuli qui exteriora pagerēt, ipsi vero apostoli verbo & oratōi insistēt, inde & in euāgelio scdm Lucā scriptū est ita, Posthec autē designauit dñs & alios. LXX. duos, & misit illos binos aī faciē suā in oīm ciuitatē & locum quo erat ipse venturus. Et dicebat illis. Messis quidē multa, operarij autē pauci. Rogate ergo dñm messis, vt mittat operarios ī messē suā. Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Nolite portare sacculū, neq; perā, neq; calciāmētā & neminē p̄ viā salutaueritis, in quācūq; domū intraueritis, primū dicite, pax huic domui. Et si ibi fuerit filius pacis, requiescet sup̄ illū pax v̄ra. Sin autē ad vos reuertet, in eadē autē domo manete edētes & bibētes q̄ ap̄ illos

z sunt,

## Decreta Johannis pape.

sunt, dignus est enim operarius mercede sua. Nolite transire de domo in domum. Et in quacumque ciuitate intraueritis & susceperint vos, manducate quae apponunt vobis, & curate infirmos qui in illa sunt, & dicite illis. Appropinquet in vos regnum dei. In quacumque ciuitate intraueritis, & non receperint vos exeuntes in plateis eius dicite. Etiam puluerem qui adhesit nobis de ciuitate vestra extergimus in vos, tamen haec scitote, quia appropinquet regnum dei. Dico vobis quia Sodomis in illa die remissum erit quam illi ciuitati. Et in Mattheo euangelista scriptum est. Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbae. Cauete autem ab hominibus, tradent enim vos in conciliis, & in synagogis suis flagellabunt vos & ante reges, & praesides ducemini propter me in testimonium illis & gentibus. Cum autem tradent vos, nolite cogitare quantum, aut quid loquamini, Dabit enim in illa hora quid loquamini, non enim vos estis qui loquamini, sed spiritus patris vestri qui loquit in vobis. Tradet autem frater fratrem in mortem, & pater filium, & exurgent filii in parentes & morte eos afficient, & eritis odio omnibus propter nomen meum. Qui autem perseuerauerit usque in finem hic saluus erit. Linum namque & Cletum nihil legit unquam ex pontificali ministerio egisse praeterea, sed quantum eis a beato Petro percipiebatur, tamen solummodo agebant. Nam & in canone legitur Niceno. Episcopus namque conuenit maxime quidem ab omnibus qui sunt in prouincia episcopi ordinari. Si autem hoc difficile fuerit, aut propter instantem necessitatem, aut propter itinere longitudinem, a tribus tamen omnimodis in idipsum conuenientibus, & absentibus quibus pari modo decernentibus, & per scripta consentientibus tunc ordinatio celebretur, firmitas autem eorum quae geruntur per unquamque prouinciam metropolitano tribuat episcopo. Omnia quaeque maxima concilia affirmant eum non esse episcopum, qui minus quam a patribus episcopi auctoritate etiam metropolitani fuerit factus episcopus, ideoque illos quos corepos vocatis, quia ab uno ut audiuius sunt episcopo episcopos non esse, nec aliquid de pontificali privilegio agere debere perspicuum est, quoniam si nomen non habet, quantum officium possunt habere? Si ergo episcopi non sunt, & presbiteri quibus vicem gerunt, quia ad exemplum & formam. LXX. olim fiebant esse despiciunt, quod erunt profecto quod ratione caret, aut nihil, aut parum praestitum est. Si quis de his amplius, & quod fieri non debet voluerit scire, legat praedictorum apostolorum decreta, & ibi reperies. De quibus aliquid & hic inferere dignum duximus. Si domini desideramus esse discipuli ipsius imitemur vestigia, ut de nobis dicat. Ego sum pastor bonus & agnosco oues meas, & voco eas noiam, & cognoscunt me meam, & reliqua. Et iteque monente domini vocis imperio, quae beatissimi apostoli Petrus trina repetitione mysticae sanctionis inuenit, ut Christi oues qui Christum amat, diligenter & cum magna cura pascat, quoniam ipse sanctae sedis cui per abundantiam diuinam gratiam praesumus ipse amore & reuerentia cohortamur, ut tanta superstitionis quam nullius (ut saepe dictum est) sulci tur auctoritate, periculum quantum possumus declinemus, ne beati magistri nostri Petri summi apostoli dilectio, quae se amatorem dei esse testatus est vana inueniat in nobis, quoniam omnis negligenter pascens toties commendatum sibi dominicum gregem conuenit summum non amare pastorem, nec eius velle se discipulum fieri, cuius exempla negligit imitari. Nam gratia prorsus maior acquirat, si de commissis ouibus lucrum offerat deo sollicitudo pastoris. Nam & beatus Iacob qui per vxoribus diu seruiertat dixisse meminimus, viginti annis fui tecum, oues tuas & capras steriles non fuerunt, arietes gregis tui non comedi, nec captum a bestia ostendit, ego danum omne reddere, & quicquid furto perierat a me exigebas. Die noctuque estu videbar & gelu, fugiebat somnum ab oculis meis. Si quid laborat & vigilat quae pascit oues Laban, quanto labore quantumque vigiliis debet intendere quae pascit oues dei? Sed in his omnibus ipse nos instruat qui per suis dedit omnibus animam, & adiuvet nos, ut de his quae nobis commissi sunt fructum multiplicem, & mensuram superfluentem ad aeterna gaudia reportare concedat, tantumque nos beati Petri apostolorum principis amor accedat, ut in ouili ipsius cui omnes creaturae sunt tradite omnes taliter errantes, & illicita atque prohibita praesumetes sanctis vestris studiis summo redintegrare cum desiderio festinetis, aliter aeternum precioso Christi sanguine redempte eorum non depereant deceptio. Restat etiam quod per hostium hi nequaquam subintrarunt, quia non habebant hostium per quod ingrederentur, quia ut dictum est, si nec episcopi sunt & plusquam presbiteri esse ambiunt, per quod hostium intrabunt, cum hi tamen ordines in ecclesia legantur, nec amplius ad pastorale officium aliquid patet hostium per quod pastor intret. Audite fratres non me, sed ipsam dicentem veritatem. Qui non intrat per hostium in ouile ouium, sed ascendit aliunde, ille fur est & latro, & reliqua. Cum etiam egregius praedicator dicat, fundamentum aliud nemo potest ponere propter quod positum est. Cum praedicta duo fundamenta in ecclesia tamen inueniuntur posita, quicquid amplius positum in his inueniatur, stare nullatenus poterit. Et ideo cum omnibus suis fundamentis & actionibus atque radicibus, ut euellat necesse est. Ita ut amplius pullulare, nec germinare valeat. Non ergo generet & non faciat vobis fratres toties repetita locutio fastidium, & quia summa necessitas est saepius prohiberi, quod toties illicite usurpat, & quoniam veritas saepius exagitata magis splendescit in luce, & quod toties repetendo admoneri minus usurpat. Super his enim multa iam ab antecessoribus nostris dicta sunt, a quibus ipsi sicut nunc a nobis, ita olim ab ipsis dominati & prohibiti sunt. Ideo saepius repetentes omnes monemus, ut vitentur homini & a talibus se abstine-

abstineat, qui noluerint vna cum eis a sacerdotali ministerio ut rebelles fieri alieni. Quod ita de  
 muni pbare poterimus, si tales extirpare, & non eis favere decertaueritis, & ita postmodum de  
 tali re querela cessabit, quia contumeliam studio sit quod interdicitur toties usurpat. Oportet hanc decre  
 talia & cunctis decessoribus nostris constituta que de ecclesiasticis ordinibus & canonum promulgata  
 sunt disciplinis ita vobis, & omnibus episcopis ac cunctis generaliter sacerdotibus custodiri debere manda  
 mus, ut si quis in illa commiserit veniam sibi deinceps noverit denegari, quoniam occurreret veritas, si  
 falsitas displiceret. Et merito nos quod summa ecclesie tenere debemus gubernacula cum respicit,  
 si silentio faueamus errori. Data xiiii. Cal. Augusti Iustiniano. vi. & Narsete. III. CC. consuli.

## Incipiunt decreta Benedicti pape.



**R**everendissimo fratri episcopo David, Benedictus salutem in domino. Respondere literis vestris  
 plenius cogitavi, sed cum hoc meditarer tantus me dolor tetigit, ut magis flere  
 quam aliquid dicere delectatus sum. Sed ne funditus remaneret pauca vobis rescri  
 bere curavi, ad potiora vos tempore congrue invitans. Quod autem literarum vestrarum testes sunt  
 quodammodo intra provinciam Beticam esse qui dicerent neminem veraciter posse pbare  
 trinitatem unitatem fieri, cum neque tres unum, neque unum in tribus posse quoniam pro  
 priam approbari, quod ob causas dilectissime filii consulta ibi apostolica sedis missimus, ut aut eos ad  
 rectam fidei coverti facias, aut ab ecclesia antequam pestis hec latius divulget repellas. His frater  
 scripturarum testimoniis unitatem trinitatis agnosce, & desine Arrianorum pravitatem sequi, ut  
 ab eadem possis peccatorum indulgentiam permereri. Esaiam prophetam dicente. Vidi dominum Sabaoth seden  
 tem super thronum excelsum, & Seraphim stabant in circuitu eius, sex alae unius, & sex alae alteri, dua  
 bus velabant faciem, duabus autem velabant pedes, & duabus volabant, & clamabant ad alterutrum  
 dicentes: Sanctus, Sanctus, Sanctus dominus deus Sabaoth. Si trinitas non est quare tertio sanctus dixerunt.  
 Et si unitas non est, quare sub trina repetitioe unum deum ac dominum intimarunt. Si trinitas non est, cur in  
 Genesios dicit, dixit deus, fecit deus, & benedixit deus. Si vero unitas non est, quare tertio dixit,  
 deus & non tertio deos plurali numero commendavit. Et si trinitas non est, quare in Exodo dictum  
 est tertio, domine, domine miserator & misericors. Si unitas non est, quare dum tertio diceret domine  
 postea miserator singulariter dicit, & non miseratores, ut plures ostenderet, intimavit. Si tri  
 nitas non est, cur Abraham ad illic Membræ sedes, tribusque occurrentes unum domine dixit, & non ut vi  
 derat tribus salutatoribus obsequium reddit. Si unitas non est, quare cum Moyse deus Abraham, & deus  
 Isaac, & deus Iacob tertio diceret, unitatem ostendens, hoc mihi nomen est dixit. Non hec sunt  
 nostra nomina designavit. Si trinitas non est, quare David tertio dixit. Benedicat nos deus noster, benedi  
 cat nos deus. Si unitas non est, quare cum deus tertio nominasset. Benedicat & non benedicant adiunxit.  
 Si trinitas non est, cur Esaias denuo dixit, domine deus Sabaoth, deus Israel qui sedes super Cheru  
 bin. Si unitas non est, quare qui sedes dixit, & non qui sedetis adiunxit. Si trinitas non est, quare in  
 regnorum libro dicit domine deus omnipotens, deus Israel sermones tui fideles sunt. Si unitas non  
 est, quare tui dicit, & non vestri potius intimatur. Si trinitas non est, cur in psalmo quinquagesi  
 mo octavo cantat, Domine virtutum deus Israel intende ad visitandas omnes gentes. Si unitas non est, quare  
 intende posuit & non intende, ut predicatus est intimavit. Si trinitas non est, quare in Apocalypsi  
 tertio dixit: Sanctus, Sanctus, Sanctus dominus deus omnipotens qui est & qui erat. Si unitas non est, quare  
 non qui sunt pluraliter, sed qui erat designavit. Si trinitas non est, quare in Deuteronomio di  
 ctum est dominus deus tuus, deus misericors est, & audiet vocem tuam. Si unitas non est, quare audiat, posu  
 it, & non audiat intimavit. Si trinitas non est, quare in Iesunaue dicit libro, dominus deus deorum est. Si  
 unitas non est, quare est dixit & non sunt more locutionis induxit. Si trinitas non est, quare Helias hortan  
 do, Domine, domine, domine deus Israel ostende, quia tu es deus meus dixit. Si unitas non est, quare ostende  
 & non ostendite posuit. Si trinitas non est, cur Mardocheus orando, Domine deus omnipotens omnia in  
 potentate tua sunt dixit. Si unitas non est, quare in tua posuit, & non in vestra signavit. Si trinitas non est,  
 cur etiam Iudith orando dixit, Domine domine deus omnium virtutum respice in orationem meam. Si  
 unitas non est, quare respice posuit & non respicite designavit. Si trinitas non est, quare in Hiere  
 mia dicit, dominus deus verax est. Si unitas non est, quare in Apocalypsi scriptum est. Dominus  
 deus & spiritus, prophetarum misit angelum suum ostendere servis suis quod oportet fieri cito. Si unitas  
 non est, quare cum patre & filium & spiritum sanctum nominasset misit dominus dixit & non miserunt,  
 sub preterito trium personarum & nomine introduxit. Si trinitas non est, quare in Deuteronomio dici  
 tur, Dominus deus vestri hic est deus. Si unitas non est, quare hic est dixit, & non hi sunt plurali nu  
 mero designavit. Si trinitas non est, quare in eodem dicitur libro. Dominus deus tuus deus magnus  
 & potens est. Si unitas non est, quare magnus & potens non pluraliter nominatur. Si trinitas  
 non est, cur Tobias filium suum cum in Rages civitate cum Raphaelo angelo mitteret, benedicens  
 eos ita dixisse docetur, deus Abraham & deus Isaac & deus Iacob ipse impleat benedictionem  
 suam